

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бурлакова, В. Що таке пам'ятати: 17 фактів про вшанування пам'яті загиблих у російсько-українській війні. (2021). URL: https://censor.net/ua/resonance/3298318/scho_take_pamyataty_17_faktiv_pro_vshanuvannya_pamyati_zagyblyh_u_rosiyiskoukrayinskiyi_viyini
2. В Києві розпочала роботу виставка «Воїни. Історія українського війська». URL: <https://old.uinp.gov.ua/news/v-kievi-rozpochala-robotu-vistavka-voini-istoriya-ukrainskogo-viiska>
3. Виклики національній політиці пам'яті в часи “гібридної війни”. Аналітична записка. (2015). URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/vikliki-nacionalniy-politici-pamyati-v-chasi-gibridnoi-viyini>
4. Віртуальний музей російської агресії. URL: <https://rusaggression.gov.ua/ua/home.html>
5. Гриценко О.А. Президенти і пам'ять. Політика пам'яті президентів України (1994 – 2014): підґрунтя, послання, реалізація, результати. К.: «К.І.С.», 2017. 1136 с.
6. Галів М., Ільницький В., Карпенко О. Проблематика геноциду Росії щодо українців в українських засобах масової інформації (2022–2024). *Новітня доба* / гол. ред. Михайло Романюк. Львів. 2024. Вип. 12. С. 75–96.
7. Галів, М., Ільницький, В. Характер сучасної російсько-української війни (2014–2023): вітчизняний історіографічний дискурс. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Історія*. 2023. Вип. 13/55. С. 47–73.
8. Дані щодо військових злочинів Росії проти України. (2021). URL: <https://wartoday.info/ua/home.html#zoom=5&y=49.338&x=32.501&layer=2117798462958339514-1,2782314664107705390-1,2117791596429706679-0>
9. До останнього подиху: історія життя та трагічної смерті захисника України Маркіяна Паславського. URL: <https://porasnaya.city/articles/96814/do-ostannogo-podihu-istoriya-zhittya-ta-tragichnoi-smerti-zahisnika-ukraini-markiyana-paslavskogo>
10. Збірка методичних рекомендацій до відзначення пам'ятних дат у загальноосвітніх навчальних закладах: [розроб. і упоряд.: Г. Байкеніч, О. Охрімчук]. Дніпропетровськ : ПП «Ліра ЛТД», 2016. 120 с.
11. Звіт УІНП за 2015 р. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-2015>
12. Звіт УІНП за 2016 р. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-2016-rik>
13. Звіт УІНП за 2019 р. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2019-rik>
14. Звіт УІНП за 2020 р. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2020-rik>
15. Звіт УІНП за 2021 р. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2021-rik>
16. Звіт УІНП за 2022 р. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2022-rik>
17. Звіт УІНП за 2023 р. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2023-rik>
18. Ільницький В., Куцька О. Періодизація російсько-української війни (2014–2022) в українському науковому дискурсі. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія*. 2023. Вип. 13/55. С. 162–177.
19. Ільницький, В., Старка, В., Галів, М. Російська пропаганда як елемент підготовки до збройної агресії проти України. *Український історичний журнал*. 2022. Вип. 5. С. 43–55. DOI: <https://doi.org/10.15407/uhj2022.05.043> [in Ukrainian]
20. Киридон А. Гетеротопії пам'яті. Теоретико-методологічні проблеми студій пам'яті. К: Ніка-Центр, 2016. 320 с.
21. Киридон А. Політика пам'яті в Україні (1991–2015 рр.). *Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини*. 2015. Вип. 15. С. 244–250.
22. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 28.05.2015 р. № 585). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0582729-15#Text>
23. Литвиновська Ю. Етапи реалізації політики пам'яті в Україні (1991–2023 рр.). *Консенсус*. 2024. № 1. С. 92–104.

24. Ніколаєв, С., Терещенко, Р. Діяльність Українського інституту національної пам'яті щодо збереження пам'яті про сучасну російсько-українську війну у 2022 р. *Наука і освіта України в умовах російсько-української війни: виклики та завдання в контексті національної безпеки. Том I*. Київ–Дрогобич–Львів–Переяслав–Ужгород–Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 34–37.

25. П'ятий форум патріотичних справ “Ми — українці!” відкрився у Києві (2019). *Укрінформ*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2832851-patij-forum-patriotichnih-sprav-mi-ukrainci-vidkrivsa-u-kievi.html>

26. Платформу культурних ініціатив перетворюють у катівню та спеціалізований табір утримання людей. (2021). URL: <https://rusaggression.gov.ua/ua/zakhoplennia-blahodiinohofondu-izoliatsiia-ecf37e2cdec0eab593c5bbb91d7c6198.html>

27. Політика історичної пам'яті в контексті національної безпеки України: аналітична доповідь / Яблонський В. М., Лозовий В. С., Валецький О. Л., Здіорук С. І., Зубченко С. О. та ін. / за заг. ред. В. М. Яблонського. Київ: НІСД, 2019. 144 с.

28. Постанова ВРУ «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» від 12.05.2015 № 373-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-19#Text>

29. Похиленко І. С. Тенденції актуалізації історичної пам'яті в контексті сучасної російсько-української війни. *Розумовські зустрічі: збірник наукових праць*. 2023. Вип. 10. С. 77–85.

30. Свйонтик О., Терещенко Р. Діяльність Українського інституту національної пам'яті щодо збереження пам'яті про сучасну російсько-українську війну у 2014–2021 роках. *Новітня доба* / гол. ред. Михайло Романюк; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2024. Вип. 12. С. 18–32.

31. У Києві презентували фотовиставку «Героїчна оборона Донецького аеропорту (2014–2015)». (2020). *Історична правда*. URL: <https://www.istpravda.com.ua/short/2020/06/11/157652/>

32. Указ Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки» від 13.10.2015 № 580/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580/2015#Text>

33. Усні свідчення Свиридової Дарії про події окупації Криму, записані 07 квітня 2021 року. URL: <https://rusaggression.gov.ua/ua/usni-svidchennia-svyrydovoi-darii-pro-podii-okupatsii-krymu-zapysani-07-kvitnia-2021-roku-d277fc69d9ed87468b56b946d6861f6b.html>

34. “Чорний тюльпан” у Слов'янську відкрив інсталяцію про російсько-українську війну. (2019). URL: <https://uinp.gov.ua/pres-centr/novyny/chornyy-tyulpan-u-slovyansku-vidkryv-instalyaciyu-pro-rosiysko-ukrayinsku-viynu>

35. Фотовиставка «Вертаємо своє» до 5-річчя звільнення міст сходу України. (2019). URL: <https://uinp.gov.ua/vystavkovi-proekty/fotovystavka-vertayemo-svoeye-do-5-richchya-zvilnennya-mist-shodu-ukrayiny>

36. Telvak, V. & Pnytskyi, V. A Year of Existential War in Analytical Reflections of the Warsaw Centre for Eastern Studies. *Skhidnoievropeiskyi Istorychnyi Visnyk – East European Historical Bulletin*. 2023. Вип. 27. С. 249–258. DOI: 10.24919/2519-058X.27.281552

37. Pnytskyi, V., & Telvak, V. Ukraine Under the Conditions of the Second Year of Existential War in Analysts' Reflections of the Warsaw Centre for Eastern Studies. *Skhidnoievropeiskyi Istorychnyi Visnyk East European Historical Bulletin*. 2024. Vyp. 31. Pp. 218–237. doi: 10.24919/2519-058X.31.306344

REFERENCES

1. Burlakova V. (2021). Shcho take pamiataty: 17 faktiv pro vshanuvannia pamiati zahyblykh u rosiisko-ukrainskii viini [What is remembering: 17 facts about honoring the memory of those who died in the Russian-Ukrainian war]. URL: https://censor.net/ua/resonance/3298318/scho_take_pamyataty_17_faktiv_pro_vshanuvannya_pamyati_zagyblyh_u_rosiyiskoukrayinskiyi_viyini [in Ukrainian].

2. V Kyievi rozpochala robotu vystavka «Voiny. Istoriia ukrainskoho viiska» [The exhibition "Warriors. History of the Ukrainian Army" has begun in Kyiv]. URL: <https://old.uinp.gov.ua/news/v-kievi-rozpochala-robotu-vistavka-voini-istoriya-ukrainskogo-viiska> [in Ukrainian].

3. Vyklyky natsionalnoi politysi pamiaty v chasy "hibrydnoi viiny". Analitychna zapyska [Challenges to the national politics of memory in the times of the "hybrid war". Analytical note]. (2015). URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/vikliki-nacionalniy-politici-pamyati-v-chasi-gibrydnoi-viyni>

4. Virtualnyi muzei rosiiskoi ahresii [Virtual Museum of Russian Aggression]. URL: <https://rusaggression.gov.ua/ua/home.html> [in Ukrainian].

5. Hrytsenko O.A. (2017). Prezydenty i pamiat. Polityka pamiaty prezidentiv Ukrainy (1994 – 2014): pidhruntia, poslannia, realizatsiia, rezultaty [Presidents and memory. The policy of memory of the presidents of Ukraine (1994–2014): background, message, implementation, results]. K.: «K.I.S.», 1136 s. [in Ukrainian].

6. Haliv M., Ilnytskyi V., Karpenko O. (2024). Problematyka henotsydu Rosii shchodo ukraintsiv v ukrainskykh zasobakh masovoi informatsii (2022–2024) [The problem of the Russian genocide against Ukrainians in the Ukrainian mass media (2022–2024)]. *Novitnia doba*, 12, 75–96. [in Ukrainian].

7. Haliv, M., Ilnytskyi, V. (2023). Kharakter suchasnoi rosiisko-ukrainskoi viiny (2014–2023): vitchyzniani istoriohrafichni dyskurs [The nature of the modern Russian-Ukrainian war (2014–2023): domestic historiographical discourse]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobyskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriia: Istoriia*, 13/55, 47–73. [in Ukrainian].

8. Dani shchodo viiskovykh zlochyniv Rosii proty Ukrainy [Data on Russian war crimes against Ukraine]. (2021). URL: <https://wartoday.info/ua/home.html#zoom=5&y=49.338&x=32.501&layer=2117798462958339514-1,2782314664107705390-1,2117791596429706679-0> [in Ukrainian].

9. Do ostannoho podykhu: istoriia zhyttia ta trahichnoi smerti zakhysnyka Ukrainy Markiiiana Paslavskoho [Until the last breath: the story of the life and tragic death of the defender of Ukraine Markiiyan Paslavsky]. URL: <https://popasnaya.city/articles/96814/do-ostannogo-podihu-istoriya-zhittia-ta-tragichnoi-smerti-zahisnika-ukraini-markiyana-paslavskogo-> [in Ukrainian].

10. Zbirka metodychnykh rekomendatsii do vidznachennia pamiatnykh dat u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh [Collection of methodological recommendations for the celebration of memorable dates in secondary educational institutions]: [rozrob. i uporiad.: H. Baikienich, O. Okhrimchuk]. Dnipropetrovsk : PP «Lira LTD», 2016. 120 s. [in Ukrainian].

11. UINP Report for za 2015 r. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-2015> [in Ukrainian].

12. UINP Report for 2016 r. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-2016-rik> [in Ukrainian].

13. UINP Report for 2017 r. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2017-rik> [in Ukrainian].

14. UINP Report for 2018 r. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/765> [in Ukrainian].

15. UINP Report for 2019 r. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2019-rik> [in Ukrainian].

16. UINP Report for 2020 r. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2020-rik> [in Ukrainian].

17. UINP Report for 2021 r. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2021-rik> [in Ukrainian].

18. UINP Report for 2022 r. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2022-rik> [in Ukrainian].

19. UINP Report for 2023 r. URL: <https://uinp.gov.ua/pro-instytut/zvity/zvit-za-2023-rik>

20. Ilnytskyi, V. & Kutska, O. (2023). Periodyzatsiia rosiisko-ukrainskoi viiny (2014–2022) v ukrainskomu naukovomu dyskursi [Periodization of the Russian-Ukrainian war (2014–2022) in the Ukrainian scientific discourse]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats*

Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriiia Istoriiia–Problems of Humanities. History Series: a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 13/55, 162–177, doi: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.13/55.283087> [in Ukrainian].

21. Ilnytskyi, V., Starka, V., Haliv, M. (2022). Rosiiska propaganda yak element pidhotovky do zbroinoi agresii proty Ukrainy [Russian Propaganda as an Element of Preparation for Armed Aggression Against Ukraine]. *Ukrainskyi istorychnyi zhurnal*, 5, 43–55. DOI: <https://doi.org/10.15407/uhj2022.05.043> [in Ukrainian].

22. Kyrydon A. (2016). *Heterotopii pamiaty. Teoretyko-metodolohichni problemy studii pamiaty* [Heterotopias of Memory. Theoretical and Methodological Problems of Memory Studies]. K: Nika-Tsentr, 320 s. [in Ukrainian].

23. Kyrydon A. (2015). Polityka pamiaty v Ukraini (1991–2015 rr.) [The Politics of Memory in Ukraine (1991–2015)]. *Ukraina-Yevropa-Svit. Mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats. Seriiia: Istoriiia, mizhnarodni vidnosyny*, 15, 244–250. [in Ukrainian].

24. Kontseptsiia natsionalno-patriotychnoho vykhovannia ditei ta molodi (zatverdzheno nakazom MON Ukrainy vid 28.05.2015 r. № 585) [Concept of national-patriotic education of children and youth (approved by order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 05/28/2015 No. 585)]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0582729-15#Text> [in Ukrainian].

25. Lytvynovska Yu. (2024). Etapy realizatsii polityky pamiaty v Ukraini (1991–2023 rr.) [Stages of Implementation of Memory Policy in Ukraine (1991–2023)]. *Konsensus*, 1, 92–104. [in Ukrainian].

26. Nikolaiev S., Tereshchenko R. (2023). Diialnist Ukrain'skoho instytutu natsionalnoi pamiaty shchodo zberezhen'nia pamiaty pro suchasnu rosiisko-ukrainsku viinu u 2022 r. [Activities of the Ukrainian Institute of National Remembrance in Preservation of the Memory of the Modern Russian-Ukrainian War in 2022]. *Nauka i osvita Ukrainy v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny: vyklyky ta zavdannia v konteksti natsionalnoi bezpeky*. Tom I. Kyiv–Drohobych–Lviv–Pereiaslav–Uzhhorod–Zaporizhzhia: Vydavnychiy dim «Helvetyka», S. 34–37. [in Ukrainian].

27. Piatyi forum patriotychnykh sprav “My — ukraintsi!” vidkryvsia u Kyievi [The fifth forum of patriotic affairs "We are Ukrainians!" opened in Kyiv] (2019). *Ukrinform*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2832851-patij-forum-patriotichnih-sprav-mi-ukraintci-vidkrivsa-u-kievi.html> [in Ukrainian].

28. Platformu kulturnykh initsiatyv peretvoriuiut u kativniu ta spetsializovanyi tabir utrymannia liudei [The platform of cultural initiatives is being turned into a torture chamber and a specialized detention camp]. (2021). URL: <https://rusaggression.gov.ua/ua/zakhoplennia-blahodiinoho-fondu-izoliatsiia-ecf37e2cdec0eab593c5bbb91d7c6198.html> [in Ukrainian].

29. Polityka istorychnoi pamiaty v konteksti natsionalnoi bezpeky Ukrainy: analitychna dopovid [The Politics of Historical Memory in the Context of National Security of Ukraine: Analytical Report] / Yablonskyi V. M., Lozovyi V. S., Valevskyi O. L., Zdioruk S. I., Zubchenko S. O. ta in. / za zah. red. V. M. Yablonskoho. Kyiv: NISD, 2019. 144 s. [in Ukrainian].

30. Postanova VRU «Pro vshanuvannia heroiv ATO ta vdoskonalennia natsionalno-patriotychnoho vykhovannia ditei ta molodi» vid 12.05.2015 № 373-VIII [Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine “On Honoring the Heroes of the ATO and Improving the National-Patriotic Education of Children and Youth” dated 12.05.2015 No. 373-VIII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-19#Text> [in Ukrainian].

31. Pokhylenko I. S. (2023). Tendentsii aktualizatsii istorychnoi pamiaty v konteksti suchasnoi rosiisko-ukrainskoi viiny [Trends in the Actualization of Historical Memory in the Context of the Modern Russian-Ukrainian War]. *Rozumovski zustrichi: zbirnyk naukovykh prats. Vyp. 10*. S. 77–85. [in Ukrainian].

32. Sviontyk O., Tereshchenko R. (2024). Diialnist Ukrain'skoho instytutu natsionalnoi pamiaty shchodo zberezhen'nia pamiaty pro suchasnu rosiisko-ukrainsku viinu u 2014–2021 rokakh [Activities of the Ukrainian Institute of National Remembrance in Preservation of the Memory of the Modern Russian-Ukrainian War in 2014–2021]. *Novitnia doba*, 12, 18–32. [in Ukrainian].

33. U Kyievi prezentuvaly fotovystavku «Heroichna oborona Donetskooho aeroportu (2014–2015)» [A photo exhibition “Heroic Defense of Donetsk Airport (2014–2015)” was presented in Kyiv]. (2020). Istorychna pravda. URL: <https://www.istpravda.com.ua/short/2020/06/11/157652/> [in Ukrainian].

34. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro Stratehiiu natsionalno-patriotychnoho vykhovannia ditei ta molodi na 2016–2020 roky» vid 13.10.2015 № 580/2015 [Decree of the President of Ukraine “On the Strategy of National-Patriotic Education of Children and Youth for 2016–2020” dated 13.10.2015 No. 580/2015]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580/2015#Text> [in Ukrainian].

35. Usni svidchennia Svyrydovoi Darii pro podii okupatsii Krymu, zapysani 07 kvitnia 2021 roku [Oral testimony of Svyrydova Daria about the events of the occupation of Crimea, recorded on April 7, 2021]. URL: <https://rusaggression.gov.ua/ua/usni-svidchennia-svyrydovoi-darii-pro-podii-okupatsii-krymu-zapysani-07-kvitnia-2021-roku-d277fc69d9ed87468b56b946d6861f6b.html> [in Ukrainian].

36. “Chornyi tiulpan” u Sloviansku vidkryv instaliatsiiu pro rosiisko-ukrainsku viinu [“Black Tulip” in Sloviansk opened an installation about the Russian-Ukrainian war]. (2019). URL: <https://uinp.gov.ua/pres-centr/novyny/chornyy-tyulpan-u-slovyansku-vidkryv-instalyaciyu-pro-rosiysko-ukrayinsku-viynu> [in Ukrainian].

37. Fotovystavka «Vertaiemo svoie» do 5-richchia zvilnennia mist skhodu Ukrainy [Photo exhibition “We return ours” to the 5th anniversary of the liberation of the cities of eastern Ukraine]. (2019). URL: <https://uinp.gov.ua/vystavkovi-proekty/fotovystavka-vertayemo-svoye-do-5-richchya-zvilnennya-mist-shodu-ukrayiny>

38. Telvak, V. & Pnytskyi, V. A Year of Existential War in Analytical Reflections of the Warsaw Centre for Eastern Studies. *Skhidnoievropeiskyi Istorychnyi Visnyk – East European Historical Bulletin*. 2023. Вип. 27. С. 249–258. DOI: 10.24919/2519-058X.27.281552 [in English]

39. Pnytskyi, V., & Telvak, V. Ukraine Under the Conditions of the Second Year of Existential War in Analysts’ Reflections of the Warsaw Centre for Eastern Studies. *Skhidnoievropeiskyi Istorychnyi Visnyk East European Historical Bulletin*. 2024. Vyp. 31. Pp. 218–237. doi: 10.24919/2519-058X.31.306344 [in English]